

IPN BU 0185/218

AKTOTWÓRCA

Zespół/Zbiór:

[Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie \[1944\] 1954-1990](#)

Podzespół:

[Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie 1956 - 1990](#)

Seria:

[Materiały administracyjne](#)

Podseria:

[Biuro C](#)

INFORMACJE IDENTYFIKUJĄCE

Sygnatura IPN: IPN BU 0185/218

Sygnatura wytwórcy: Opracowanie Nr 215, p.246

OPIS ZAWARTOŚCI

Tytuł:

Opracowanie Nr 215, Nielegalne organizacje młodzieżowe w woj. poznańskim w latach 1945-1955, okres działalności: 1945-1955, obszar działalności: woj. Poznań, rodzaje dokumentów: opracowanie; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Jerzy Rajewski ps. Rafael, okres działalności: listopad 1945-maj 1946, obszar działalności: Krotoszyn; nazwa organizacji: Armia Krajowa, dowódca: Bronisław Szczepaniak, okres działalności: marzec 1949-wrzesień 1950, obszar działalności: pow. Kalisz; nazwa organizacji: Tajna Organizacja Wyzwoleńcza - Podziemny Ruch Oporu - Oddział Lotny, dowódca: Jan Matuszewski ps. Błysk, Żbik, okres działalności: listopad 1948-maj 1949, obszar działalności: Nowy Tomyśl, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Roman Drożdżyński, okres działalności: październik 1952-listopad 1952, obszar działalności: m. Leszno; nazwa organizacji: Konspiracyjne Wojsko Polskie, dowódca: Stanisław Piekarski vel Ornatowski ps. Orkan, Neczka, okres działalności: listopad 1948-marzec 1949, obszar działalności: Kępno; nazwa organizacji: "Bojownicy Moczar" - Konspiracyjny Związek Młodzieży Wielkopolskiej, dowódca: Michał Bogajewicz ps. Misiu, Jerzy Wiesse, Mieczysław Starosta, okres działalności: październik 1948-maj 1950, obszar działalności: woj. Poznań; nazwa organizacji: Stefan Batory, dowódca: Kazimierz Borusiak ps. Skorpion, okres działalności: październik 1948-maj 1950, obszar działalności: Ostrów Wielkopolski; nazwa organizacji: Kółko Patriotyczne - Grupa Las - Krajowa Policja Bezpieczeństwa, dowódca: Jerzy Bandrowski ps. Bystry, okres działalności: wrzesień 1948-sierpień 1951, obszar działalności: Piła; nazwa organizacji: Polski Związek Przeciwkomunistyczny, dowódca: Janusz Szuflikowski, okres działalności: wrzesień 1948-październik 1948, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Kazimierz Krysiak, okres działalności: lipiec 1949-styczeń 1951, obszar działalności: Ostrów Wielkopolski (na terenie Parowozowni PKP); nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Gerwazy Antczak, okres działalności: lipiec 1950-styczeń 1953, obszar działalności: pow. Kalisz; nazwa organizacji: Ludowej, dowódca: Henryk Bura, okres działalności: maj 1948-luty 1949, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Teodor Czerwiński, okres działalności: kwiecień 1946-lipiec 1946, obszar działalności: Kościan; nazwa organizacji:

ugrupowanie b.n., dowódca: Ryszard Polakowski ps. Kordian, okres działalności: maj 1948-czerwiec 1948, obszar działalności: m. Poznań; nazwa organizacji: Drużyny Dywersyjne - "Falanga", dowódca: Olgierd Zarudzki ps. Alkazar, Mahomet, okres działalności: kwiecień 1948-listopad 1949, obszar działalności: m. Poznań; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Zenon Andrzejewski ps. Huragan, okres działalności: kwiecień 1948-maj 1948, obszar działalności: m. Szamotuły; nazwa organizacji: Krwawa Ręka - Czarny Mściciel, dowódca: Mieczysław Drażkowiak ps. Skoczek, okres działalności: luty 1948-wrzesień 1948, obszar działalności: Rawicz, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Bojownicy Wolności Polski, dowódca: Jan Potkański ps. Tygrys, okres działalności: grudzień 1947-marzec 1948, obszar działalności: Piła; nazwa organizacji: Skrusz Kajdany, dowódca: Ignacy Fatyga ps. Pantera, okres działalności: listopad 1947-kwiecień 1948, obszar działalności: Jarocin; nazwa organizacji: Polska Organizacja Podziemna, dowódca: Jan Pawłowski, okres działalności: sierpień 1947-grudzień 1947, obszar działalności: Kalisz; nazwa organizacji: Armia Krajowa "Zawisza", dowódca: Józef Szczepaniak ps. Zgrany, okres działalności: czerwiec 1947-lipiec 1949, obszar działalności: pow. Gostyń, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Podziemie Harcerskie "Zawisza", dowódca: Henryk Juškowiak, okres działalności: maj 1945-listopad 1947, obszar działalności: pow. Krotoszyn, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Młodzież Wszechpolska, dowódca: Jan Pazoła, Stanisław Wład, Mieczysław Przedpelski ps. Stanisław, okres działalności: maj 1945-grudzień 1946, obszar działalności: woj. Poznań; nazwa organizacji: Armia Krajowa - Mobilizacyjny Ośrodek Armii Krajowej, dowódca: Mieczysław Przewoźny ps. Kmicic, okres działalności: lipiec 1948-październik 1950, obszar działalności: pow. Śrem; nazwa organizacji: Tajna Organizacja Krajowa - Hufiec VII ZHP, dowódca: Władysław Domel ps. Tadeusz, okres działalności: listopad 1952, obszar działalności: m. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Związek Młodych Orłąt, dowódca: Janusz Zydlik ps. Wilk, okres działalności: maj 1950-marzec 1951, obszar działalności: m. Kościan, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Młoda Gwardia, dowódca: Bogdan Szała ps. Kapusta, okres działalności: maj 1950-lipiec 1950, obszar działalności: Poznań - Krzesiny; nazwa organizacji: Armia Krajowa w Polsce nr 3, dowódca: Włodzimierz Heyt, okres działalności: maj 1950-czerwiec 1950, obszar działalności: Pleszew; nazwa organizacji: Grupa Dywersyjna, dowódca: Jurand Piotrowski, okres działalności: kwiecień 1950, obszar działalności: Kalisz; nazwa organizacji: Zastęp Wilków, dowódca: Erazm Ignaczak, okres działalności: marzec 1950-wrzesień 1952, obszar działalności: m. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Grunwald, dowódca: Witold Majewski ps. Marian, okres działalności: marzec 1950-listopad 1951, obszar działalności: Trzcianka pow. Piła; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n. - krypt. Bi-Pi, dowódca: Bogdan Banaszkiewicz ps. Skalny Orzeł, okres działalności: luty 1950-marzec 1950, obszar działalności: pow. Nowy Tomyśl, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Generalny Sztab Młodzieży Polskiej, dowódca: Edmund Gościański ps. Jan Potocki, okres działalności: styczeń 1950-kwiecień 1950, obszar działalności: Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w m. Bojanowo, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Tajna Organizacja Młodzieżowa, dowódca: Sylwester Konieczny, okres działalności: grudzień 1949-kwiecień 1951, obszar działalności: Gniezno; nazwa organizacji: Polskie Wojsko Podziemne, dowódca: Grzegorz Trawiński ps. Tarzan, okres działalności: grudzień 1949-czerwiec 1950, obszar działalności: Stara Obra pow. Krotoszyn; nazwa organizacji: Pokolenie Polski Niepodległej, dowódca: Stefan Seidel ps. Marek, okres działalności: lipiec 1945-wrzesień 1946, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Hultajska Piątka, dowódca: Andrzej Jankowiak, okres działalności: grudzień 1952-czerwiec 1954, obszar działalności: Gostyń; nazwa organizacji: Konspiracyjny Związek Harcerstwa Polskiego, dowódca: Kazimierz Kędziora ps. Alaska Jim, okres działalności: październik 1945-sierpień 1946, obszar działalności: m. Śrem, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Orzeł, dowódca: Leon Stachowiak ps. Jastrząb, okres działalności: luty 1952-lipiec 1952, obszar działalności: m. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Krucjata Wolności, dowódca: Alojzy Frąckowiak ps. Hibner, okres działalności: styczeń 1952-listopad 1954, obszar działalności: m. Pobiedziska pow. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Związek Młodych Orłowców, dowódca: Józef Frąckowiak ps. Zbigniew Łazarowicz, okres działalności: listopad 1952-czerwiec 1953, obszar działalności: Koźmin pow. Krotoszyn; nazwa organizacji: Biały Orzeł, dowódca: Kazimierz Kurzawski ps. Wilk, okres działalności: maj 1951-grudzień 1951, obszar działalności: Ostrów Wielkopolski, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Biały Orzeł, dowódca: Stanisław Gust ps. Orzeł, Janusz Hajdasz ps. Foka, okres działalności: czerwiec 1951-czerwiec 1952, obszar działalności: m. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Błękitni Rycerze, dowódca: Józef Urban ps. Skowroński, Alojzy Starosta ps. Zając, okres działalności: kwiecień 1951-luty 1952, obszar działalności: m. Szamotuły, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Polska Organizacja Podziemna, dowódca: Marian Kachlicki ps. Kidź, okres działalności: marzec 1951-styczeń 1954, obszar działalności: Szkoła Podstawowa w Tarnowie Podgórnym, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Nielegalny Zastęp Harcerski, dowódca: Mieczysław Wawrzyniak ps. Daniel Junak, okres działalności: luty 1951-październik 1951, obszar działalności: m. Poznań, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Ugrupowanie krypt. Zemsta - Ruch Oporu Armii Krajowej, dowódca: Marian Kołaski ps. Tarzan, okres działalności: marzec 1946-sierpień 1946, obszar działalności: Krotoszyn, informacje dodatkowe: organizacja została włączona do komendy obwodu organizacji ROAK; nazwa organizacji: Obozowa Drużyna Bojowa, dowódca: Stanisław Mierzwiński ps. Michał, okres działalności: kwiecień 1945-sierpień 1945, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Liga Białego Orła, dowódca: Sylwester Frydrychowicz ps. Żbik, okres działalności: maj 1952-maj 1953, obszar działalności: pow. Konin; nazwa organizacji: Armia

Krajowa - Konspiracyjny Związek Młodzieży Wielkopolskiej, dowódca: Zbigniew Kosmowski ps. Biały Sęp, Leszek Kempniński ps. Zbych, Franciszek Wawrzyniak ps. Zuch, okres działalności: listopad 1945-styczeń 1947, obszar działalności: m. Poznań; nazwa organizacji: Jutrzenka - Przedświt, dowódca: Antoni Badoń ps. Krak, Dawid, okres działalności: październik 1951-październik 1952, obszar działalności: Ostrów Wielkopolski; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Józef Szczepankiewicz ps. Grzyb, okres działalności: październik 1950-kwiecień 1952, obszar działalności: Konin; nazwa organizacji: Gwardia Wyzwoleńcza Polski - Armia Krajowa, dowódca: Marian Matuszczak, okres działalności: listopad 1953-marzec 1954, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Orleńta w Locie - Za Waszą i Naszą Wolność, dowódca: Mieczysław Jankiewicz, okres działalności: październik 1952-wrzesień 1954, obszar działalności: pow. Oborniki, informacje dodatkowe: od września 1953 r. organizacja przyjęła nazwę "Za Waszą i Naszą Wolność"; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n. - krypt. Kościuszkowcy, dowódca: Czesław Hope, okres działalności: czerwiec 1952-kwiecień 1953, obszar działalności: Osieczna pow. Leszno, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Za Wolność i Niepodległość, dowódca: Henryk Makowski, okres działalności: lipiec 1955-sierpień 1955, obszar działalności: pow. Oborniki; nazwa organizacji: Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, dowódca: Jacek Fijał, okres działalności: grudzień 1954-styczeń 1955, obszar działalności: m. Piła; nazwa organizacji: Orleńta, dowódca: Maria Kamrowska, okres działalności: listopad 1954-luty 1955, obszar działalności: Poznań (szkoła ss. Urszulanek); nazwa organizacji: Biali Banici, dowódca: Ryszard Szydłowski, okres działalności: luty 1954-kwiecień 1954, obszar działalności: Września; nazwa organizacji: Wielkopolska Samodzielna Grupa Ochotnicza "Warta" Armia Krajowa - Ugrupowanie Babinicza, dowódca: ps. Babinicz, okres działalności: kwiecień 1945-październik 1945, obszar działalności: Krotoszyn; nazwa organizacji: Armia Krajowa, dowódca: Waław Szymański ps. Pantera, okres działalności: kwiecień 1954-czerwiec 1954, obszar działalności: Zbiersk pow. Kalisz; nazwa organizacji: Armia Krajowa, dowódca: Czesław Maciejewski, okres działalności: czerwiec 1949-październik 1949, obszar działalności: pow. Jarocin; nazwa organizacji: Armia Krajowa, dowódca: Jerzy Pawlicki ps. Orzeł, Czarny, okres działalności: styczeń 1946-maj 1946, obszar działalności: pow. Konin; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n. - krypt. Zemsta Lasu, dowódca: Henryk Tomala ps. Zryw, okres działalności: maj 1949-listopad 1949, obszar działalności: pow. Czarnków; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Józef Drzewiecki, okres działalności: lipiec 1951-wrzesień 1951, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Hufiec Wolnej Słowiańszczyzny, dowódca: Marek Kiersnowski ps. Mściwój, okres działalności: luty 1948-lipiec 1948, obszar działalności: Kalisz, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Franciszek Uryga, okres działalności: listopad 1948-listopad 1949, obszar działalności: Leszno, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n. - krypt. Zemsta, dowódca: Mieczysław Wiła, okres działalności: październik 1949-czerwiec 1950, obszar działalności: pow. Krotoszyn, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Młodzieżowa Organizacja Podziemna - krypt. Orzeł, dowódca: Jerzy Ściesiek ps. Witek, okres działalności: wrzesień 1952-listopad 1952, obszar działalności: m. Kalisz (Liceum im. Adama Asnyka), informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Polska Organizacja Podziemna, dowódca: Jerzy Wojtkowiak ps. K-44, okres działalności: lipiec 1953-wrzesień 1953, obszar działalności: m. Poznań (Liceum Ogólnokształcące Nr 1), informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Młodzieżowa Organizacja Przeciwkomunistyczna, dowódca: Jerzy Królik ps. Długi, Lis, Sęp, okres działalności: maj 1947-styczeń 1949, obszar działalności: m. Poznań; nazwa organizacji: Konspiracyjny Związek Młodzieży Wielkopolskiej, dowódca: Czesław Kmiećkowiak, okres działalności: grudzień 1948-styczeń 1950, obszar działalności: Zbąszyń pow. Nowy Tomyśl, pow. Międzyrzec; nazwa organizacji: Orleńta, dowódca: Marian Kotkowski ps. Zawisza, okres działalności: kwiecień 1954-maj 1954, obszar działalności: m. Koło; nazwa organizacji: Krajowa Armia Wyzwoleńcza, Organizacja Podziemna, dowódca: Mieczysław Szelałowicz ps. Tygrys, Aleksander Studniarski ps. Lew, okres działalności: wrzesień 1950-kwiecień 1952, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Młodzieżowa Organizacja Podziemna, dowódca: Antoni Grabarczyk ps. Błyskawica, okres działalności: grudzień 1949-maj 1950, obszar działalności: m. Kalisz; nazwa organizacji: Armia Podziemna - Niszcz Komunizm, dowódca: Zenon Bartkowiak, okres działalności: październik 1946-listopad 1950, obszar działalności: Rogoźno, pow. Oborniki; nazwa organizacji: Podziemna Armia Krajowa, dowódca: Stanisław Birkowski, okres działalności: styczeń 1947-kwiecień 1947, obszar działalności: Środa Wielkopolska; nazwa organizacji: Armia Krajowa, dowódca: Adam Roszak, okres działalności: czerwiec 1946-grudzień 1946, obszar działalności: Kościan; nazwa organizacji: Harcerska Organizacja Podziemna, dowódca: Stanisław Bućko ps. Piorun, okres działalności: luty 1953-marzec 1953, obszar działalności: m. Osieczna pow. Leszno, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Zenon Pecia, okres działalności: lipiec 1953-luty 1954, obszar działalności: m. Poznań; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Andrzej Jerzyk ps. Szpec, okres działalności: grudzień 1952-luty 1953, obszar działalności: pow. Kalisz; nazwa organizacji: Kukułka, dowódca: Tadeusz Ratajczak ps. Paciunio, okres działalności: maj 1952-lipiec 1952, obszar działalności: Kościan; nazwa organizacji: Młoda Armia Krajowa, dowódca: Symforian Pluta ps. Sokół, okres działalności: styczeń 1951-marzec 1956, obszar działalności: Pleszew; nazwa organizacji: Polski Związek Narodowy, dowódca: Zygmunt Kwiatkowski ps. Jagła, okres działalności: listopad 1950-listopad 1952, obszar działalności: woj. Bydgoszcz; nazwa organizacji: Białe Sokoły - Zdjęta Korona, dowódca: Lech Niemiec ps. Przybylski Lech, okres działalności: marzec 1952-październik 1952, obszar działalności: Ostrów Wielkopolski; nazwa organizacji: Związek Wolnej Młodzieży Polskiej, dowódca: Feliks Ślachetka, okres działalności: październik 1950-marzec 1951, obszar działalności: Piaski pow. Gostyń; nazwa organizacji: ugrupowanie b.n., dowódca: Janusz Prusinkiewicz, okres działalności: sierpień 1948-lipiec 1949, obszar działalności:

Ostrzeszów pow. Kępno; nazwa organizacji: Jutrzenka, dowódca: Aleksander Przybylak ps. Hanka, okres działalności: grudzień 1949-luty 1950, obszar działalności: m. Szamotuły; nazwa organizacji: Białe Sokoły, dowódca: Kazimierz Zdziel, okres działalności: październik 1949-październik 1951, obszar działalności: Drawsko pow. Piła; nazwa organizacji: Związek Młodych Patriotów Polskich - Polska Partia Wolności, dowódca: Stanisław Antkowski ps. Anielewski, okres działalności: październik 1949-październik 1950, obszar działalności: pow. Konin; nazwa organizacji: Środkowa Łuna, dowódca: Antoni Cieślak, okres działalności: wrzesień 1949-czerwiec 1950, obszar działalności: m. Koło, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Gwardia Patriotów Polskich, dowódca: Jerzy Ryba ps. Dobrzyński, okres działalności: listopad 1949-czerwiec 1950, obszar działalności: Krotoszyn; nazwa organizacji: Walcząca Młodzież Przeciwko Komunizmowi, dowódca: Włodzimierz Ławicki ps. Ryś, okres działalności: grudzień 1949-czerwiec 1950, obszar działalności: Opalenica, pow. Nowy Tomyśl; nazwa organizacji: Konspiracyjny Związek Patriotów Polskich, dowódca: Jan Duliniak ps. Mnich, okres działalności: sierpień 1949-kwiecień 1950, obszar działalności: Poznań; nazwa organizacji: Podziemna Armia Skautowska, dowódca: Zenon Szymański, Zbigniew Rożek, okres działalności: czerwiec 1949-kwiecień 1951, obszar działalności: Gniezno, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa; nazwa organizacji: Ochotnicza Partyzantka Polska, dowódca: Zbigniew Blauman, okres działalności: czerwiec 1949-wrzesień 1950, obszar działalności: pow. Września; nazwa organizacji: Wielkopolska Samodzielna Grupa Ochotnicza - "Warta" - Kompania Rycerska Armii Krajowej, dowódca: Alojzy Matyniak ps. Mak, okres działalności: marzec 1945-grudzień 1945; nazwa organizacji: Jutrzenka, dowódca: Jan Strycharz ps. Orłowski, okres działalności: listopad 1950-kwiecień 1952, obszar działalności: m. Szamotuły, informacje dodatkowe: organizacja młodzieżowa.

Opis:

Materiały opracowane przez Wydział "C" Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Poznaniu na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW.

DATY WYTWORZENIA DOKUMENTÓW

Data początkowa: 1983

Data końcowa: 1983

OPIS ZEWNĘTRZNY

Forma fizyczna: Dokumentacja aktowa

Liczba tomów: 1

Liczba kart: 168

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA

Nazwa archiwum:

[Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie](#)